

**การศึกษาพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา
ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต**

**The study of Information and Communication Technology (ICT) Usage
Behaviors among Students at Suan Dusit Rajabhat University.**

บุญญลักษณ์ ตำนานจิตร

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

E-mail: boonyalak_tum@dusit.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องการศึกษาพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต 2) เปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต โดยจำแนกตามสถานภาพ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษาภาคปกติ ภายในมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2551 จำนวน 1,732 คน เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถามพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคำนวณค่าสถิติ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานใช้การวิเคราะห์ t-test (Independent Samples) และวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance-ANOVA) และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของ Scheffé ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาเพศหญิง ซึ่งเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี นักศึกษาส่วนใหญ่สังกัดคณะวิทยาการจัดการ โดยส่วนใหญ่มีคอมพิวเตอร์เป็นของตนเองทั้งคอมพิวเตอร์แบบโน้ตบุ๊กส์และแบบตั้งโต๊ะ และสามารถเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตได้ที่บ้าน นักศึกษามีพื้นฐานการใช้งานคอมพิวเตอร์ก่อนที่จะเข้ารับการศึกษ สถานที่ใช้การใช้อินเทอร์เน็ตและอินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่ใช้งานที่บ้านตนเอง กรณีที่นักศึกษาไม่มีคอมพิวเตอร์ใช้ส่วนตัว พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ใช้คอมพิวเตอร์ที่ร้านอินเทอร์เน็ตทั่วไป นักศึกษาส่วนใหญ่มีการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาเฉลี่ย 3-5 ครั้ง/สัปดาห์ พฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป คอมพิวเตอร์เพื่อสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและใช้สื่อมัลติมีเดียต่างๆ ที่บ้าน/ที่พักอาศัยของตนเอง ปริมาณการใช้โดยรวมของนักศึกษาพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีปริมาณการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปโดยรวมอยู่ใน

ระดับมาก โปรแกรมที่มีการใช้มากที่สุด คือโปรแกรมประมวลผลคำ นักศึกษามีการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง นักศึกษามีวัตถุประสงค์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารประเภทต่างๆ เพื่อทำรายงาน/การบ้านมากที่สุด รองลงมาคือ ใช้ค้นหาข้อมูลต่างๆ จากอินเทอร์เน็ต นักศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก คือ ปลั๊กให้บริการต่อกับคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊กมีจำนวนไม่เพียงพอ เครื่องคอมพิวเตอร์ติดไวรัสคอมพิวเตอร์ จำนวนเครื่องที่ให้บริการไม่เพียงพอ เจ้าหน้าที่ที่ให้บริการซ่อมแซมคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊กมีจำนวนไม่เพียงพอ ใช้สัญญาณแบบไร้สายได้เป็นบางครั้ง และเอกสารให้คำแนะนำการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศมีจำนวนไม่เพียงพอและข้อมูลไม่ละเอียดเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทางการศึกษาของนักศึกษพบว่า 1) นักศึกษาเพศชายและเพศหญิงมีพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานที่ต่างๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักศึกษาที่เรียนคณะต่างกันมีพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักศึกษาระดับปริญญาตรีและนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานที่ต่างๆ ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีปริมาณการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสูงกว่านักศึกษาระดับปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาระดับปริญญาตรีและนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารไม่แตกต่างกันในทุกด้าน และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีวัตถุประสงค์การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมากกว่านักศึกษาระดับปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ABSTARCT

This objectives of this survey research were: 1) to study the behavior of using information and communication technology for educational purposes of Suan Dusit Rajabhat University students; 2) to compare the behavior of using information and communication technology for educational purposes of Suan Dusit Rajabhat University students. The total number of sample students was 1,732. They were undergraduate and graduate students studying in the main campus in the academic year 2008. The research tool was the questionnaire used to enquire information about the behavior of using information and communication technology for educational purposes of Suan Dusit Rajabhat University students. The data was analyzed using statistical package analysis system to find out the percentage, average number, and standard

deviation. In order to test the hypothesis, the t-test and a one-way analysis of variance (One Way Analysis of Variance-ANOVA) were employed. The differences were tested by means of a pair according to Scheffé's approach. The results of this research found that the sample was mostly undergraduate female students. Most students were from the Faculty of Management Science. Most of them had their own desktop computers or laptops. Students could have access to the internet while they were at home. Students gained basic computer skills before entering into the university. The sample students mostly used computers and connected to the internet while they were at home. In case of those having no personal computers, they mostly used computers at the internet café. The majority of the students used computers for educational purposes 3-5 times a week. Regarding the behavior of using information and communication technology, it was found that most students used software packages to search for information from the database, internet network, and used a variety of multimedia products at home. Students used computers at the medium level. Students used software packages at high level. The most highly used program was word processor. Students learned how to use information and communication technology at medium level. The first and second objectives of the students when using different types of information and communication technology were to search for information for their papers and assignments; and for personal purposes from the internet. Most of the students had problems using information and communication technology at high level. Their problems included insufficient numbers of computers as well as plugs to connect to laptops, the computers were infected by viruses, insufficient number of technical staff to repair laptops, unable to connect to wireless connection occasionally, and inadequate amount of information and communication technology manuals. Comparing students' behavior in using information and communication technology for educational purposes it was found that 1) male and female students had a statistically significant difference at .05 in the places where they used information and communication technology; 2) students of different faculties had a statistically significant difference at 0.5 in their behavior in using information and communication technology; 3) undergraduate and graduate students had no difference in the places where they used information and communication technology. However, when considering per aspect, it was found that graduate students used information and communication technology more than undergraduate students at a statistically significant rate of 0.5. Graduate and undergraduate students learned the use of information and communication

technology with a few differences in all aspects. Graduate students' objectives of using information and communication technology were more than undergraduate students with a statistically significant rate at .05.

บทนำ

ในปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศได้เข้ามามีบทบาทอย่างสำคัญต่อการจัดการสารสนเทศในองค์กรการศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 กำหนดให้การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคน จึงต้องมีการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ สาระสำคัญคือ มุ่งเน้นให้มีการปฏิรูประบบบริหารและการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยให้มีเอกภาพในเชิงนโยบายและมีความหลากหลายในการปฏิบัติ ทั้งนี้จากกรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศ ระยะ พ.ศ.2544-2553 ประเทศไทย (วรัท พุกษากุลนันท์, 2550) ในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาด้านการศึกษาได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยี โดยมุ่งเน้นการสร้างระบบการบริหารจัดการทรัพยากรการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เอื้อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสได้เข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสารสนเทศ เนื้อหาและความรู้ ดังนั้นเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจึงเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพสูงในการช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาและส่งเสริมการเรียนรู้ ทั้งในระบบ นอกกระบบ และการเรียนรู้ตามอัธยาศัย โดยการใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยการเรียนการสอน การจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตเน้นการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเข้ามาใช้ในการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ดังปรัชญาที่ว่า “เทคโนโลยีก้าวไกล อยู่ที่ไหนก็เรียนได้ ภายใต้มาตรฐานเดียวกัน” จากวิสัยทัศน์และปรัชญาของมหาวิทยาลัย ทำให้มีนโยบายที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นกลไกที่สำคัญในการขับเคลื่อนและยกระดับคุณภาพของวิชาการ และเป็นอัตลักษณ์ที่สำคัญของมหาวิทยาลัย โดยวางระบบโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่อำนวยความสะดวกในการค้นคว้าข้อมูลผ่านระบบคอมพิวเตอร์และเครือข่ายสารสนเทศ นอกจากนี้ยังมีโครงการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของมหาวิทยาลัยในมิติต่างๆ เช่น ระบบสวนดุสิตอินเทอร์เน็ต บรอดคาสติ้ง (Suan Dusit Internet Broadcasting: SDIB) ที่เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางการศึกษาของมหาวิทยาลัย, ระบบบริหารการศึกษา และเทคโนโลยีสารสนเทศสนับสนุนการศึกษา ได้แก่ ระบบห้องสมุดเสมือน สำหรับจัดเก็บฐานข้อมูลความรู้ และเป็นแหล่งบริการองค์ความรู้, วิดีทัศน์ตามคำขอ, บริการฐานข้อมูลออนไลน์, ระบบการสืบค้นหนังสือผ่านอินเทอร์เน็ต, ระบบการให้บริการพิมพ์งานผ่านระบบเครือข่าย นอกจากนี้ยังมีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ มีการสนับสนุนการเรียนรู้แบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning) รวมทั้งมีผู้ทะเบียนแบบออนไลน์ (E-ASM) ที่นักศึกษาสามารถ

ใช้เพื่อการลงทะเบียน ตรวจสอบผลการเรียนได้อย่างทันสมัย สะดวกและทั่วถึง เป็นต้น (ศิริจรณ์ ผลพันธิน, 2548) เหล่านี้เป็นการลงทุนทางด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญของมหาวิทยาลัยเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการรองรับบริการผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาให้นักศึกษาสามารถเข้ามาใช้บริการของมหาวิทยาลัย เพื่อเป็นการเสริมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิต ให้แก่นักศึกษาสามารถปรับตัวได้ทัน และก้าวเข้าสู่สังคมฐานความรู้ (Knowledge-base society) ได้ในอนาคต

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความจำเป็นต้องศึกษาพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต เพื่อนำมาเป็นฐานข้อมูลในการพิจารณาวางแผนปรับปรุงระบบบริหารงาน กำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา รวมทั้งเพื่อใช้จัดทำข้อเสนอแนะและมาตรการเพื่อส่งเสริมและพัฒนาการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์และเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา ก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารงานทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาต่อไป

คำสำคัญ: พฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Behavior of information technologies and communications), เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology)

วัตถุประสงค์

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต และเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต โดยจำแนกตามสถานภาพ

วิธีการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต โดยประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่นักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา ภาคปกติภายในมหาวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา 2551 จำนวนทั้งสิ้น 13,290 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้หลักการของ ทาโร ยามาเน (Taro Yamane) ที่ระดับความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 โดยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Sampling) (ศิริชัย กาญจนวาสิ และคณะ, 2544: 27) ซึ่งใช้คณะ/ระดับการศึกษา เป็นหน่วยในการแบ่งชั้น ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,732 คน

เครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กำหนดขอบเขตเนื้อหาของแบบสอบถามและสร้างข้อคำถามจากข้อมูลที่ได้ทำการศึกษามาให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย สร้างแบบสอบถาม นำแบบสอบถามที่สร้างเสนอให้ที่ปรึกษางานวิจัยตรวจพิจารณาความถูกต้องและความชัดเจนของข้อคำถาม ความเหมาะสมในการใช้ถ้อยคำและความถูกต้องของเนื้อหา เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข นำแบบสอบถามมาแก้ไข ปรับปรุงตามที่คุณผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะไปทดลองใช้กับนักศึกษา จำนวน 30 คน แล้วหาค่าความเชื่อมั่น และวิเคราะห์ความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งหมด โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาพบว่า แบบสอบถามมีค่าความเที่ยง 0.7985 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test ANOVA และ Scheffé test

ผลการศึกษา

1. พฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทางการศึกษาในด้านต่างๆ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนคูสิต

1.1 ด้านลักษณะการใช้คอมพิวเตอร์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา ภาคปกติในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนคูสิตพบว่า โดยภาพรวมขณะศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยนักศึกษาส่วนใหญ่เคยใช้คอมพิวเตอร์ โดยใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาเฉลี่ย 3-5 ครั้ง/สัปดาห์ กรณีที่นักศึกษาไม่มีคอมพิวเตอร์ใช้ส่วนตัวพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้คอมพิวเตอร์ที่ร้านอินเทอร์เน็ตทั่วไป และที่มหาวิทยาลัย

1.2 ด้านสถานที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สถานที่ที่นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ใช้คอมพิวเตอร์เพื่อสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูล จากเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และใช้สื่อมัลติมีเดียต่างๆ ได้แก่ บ้าน/ที่พักอาศัยของตนเอง เพราะสะดวกสามารถใช้งานได้ตามความต้องการ สามารถใช้งานได้เป็นส่วนตัว ไม่จำกัดเวลา ศักยภาพของเครื่องสามารถรองรับงานสื่อมัลติมีเดียได้ดี/ มีอุปกรณ์ครบครัน และประหยัด/ไม่เสียค่าใช้จ่าย ด้านสถานที่ที่นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารภายในมหาวิทยาลัย ได้แก่ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ/ลานเอนกประสงค์ภายในมหาวิทยาลัย เนื่องจากสะดวก อยู่ใกล้ที่เรียน มีความเร็วของอินเทอร์เน็ตสูง มีเครื่องคอมพิวเตอร์เป็นจำนวนมาก มีอุปกรณ์ทันสมัย และประหยัดค่าใช้จ่าย

1.3 ปริมาณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ปริมาณการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีปริมาณการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปโดยรวมอยู่ในระดับมาก และใช้โปรแกรมประมวลผลคำมากที่สุด ด้านปริมาณการใช้ฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า

ทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง ด้านปริมาณการใช้ฐานข้อมูลหนังสืออิเล็กทรอนิกส์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง ด้านปริมาณการใช้อินเทอร์เน็ตโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า บริการอินเทอร์เน็ตมีการใช้ในระดับมากมี 3 รายการ คือ บริการสืบค้นข้อมูล เช่น World Wide Web, Gopher, WAIS บริการสนทนาออนไลน์ เช่น Talk, Chat, Mirc, ICQ และบริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ด้านปริมาณการใช้สื่อมัลติมีเดียโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีเพียงรายการเดียวที่อยู่ในระดับมาก คือ สื่อมัลติมีเดียประเภทภาพยนตร์สารคดีต่างๆ

1.4 พฤติกรรมการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร นักศึกษามีผลการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยนักศึกษาส่วนใหญ่เรียนรู้การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปโดยวิธีสอบถามการใช้จากเพื่อน/ญาติ รองลงมาคือ เรียนรู้โดยศึกษาจากชั้นเรียนตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัยในระดับมาก ด้านการเรียนรู้การสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูล นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้วิธีสอบถามการใช้จากเพื่อน/ญาติ รองลงมา คือ ศึกษาด้วยตนเองจากหนังสือ/คู่มือ/ซีดีรอมในระดับมาก ด้านการเรียนรู้การใช้อินเทอร์เน็ต นักศึกษาส่วนใหญ่เรียนรู้โดยวิธีสอบถามการใช้จากเพื่อน/ญาติ รองลงมา คือ ศึกษาด้วยตนเองจากหนังสือ/คู่มือ/ซีดีรอม และศึกษาจากชั้นเรียนตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัยในระดับมาก ด้านการเรียนรู้การใช้สื่อมัลติมีเดีย นักศึกษาส่วนใหญ่เรียนรู้โดยวิธีสอบถามการใช้จากเพื่อน/ญาติ รองลงมา คือ ศึกษาด้วยตนเองจากหนังสือ/คู่มือ/ซีดีรอมในระดับมาก

1.5 วัตถุประสงค์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารประเภทต่างๆ นักศึกษามีวัตถุประสงค์การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารประเภทต่างๆ โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยพบว่านักศึกษากลุ่มใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปโดยรวมอยู่ในระดับมาก เพื่อทำรายงาน/การบ้าน รองลงมา คือ ใช้ค้นหาข้อมูลต่างๆ จากอินเทอร์เน็ต เช่น WWW, Gopher ด้านวัตถุประสงค์ในการใช้ฐานข้อมูลโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ใช้ฐานข้อมูลทุกข้ออยู่ในระดับมาก ด้านวัตถุประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ตโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าใช้ค้นหาข้อมูลประกอบการศึกษา/ทำรายงานมากที่สุด รองลงมา คือ มีวัตถุประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ตในระดับมาก ได้แก่ เพื่อค้นหาข้อมูลความรู้ทั่วไป เพิ่มพูนความรู้ ติดตามกำหนดการและข่าวสารของสถานศึกษา สืบค้นสารสนเทศระบบออนไลน์ภายในประเทศ ใช้ระบบบริหารการศึกษาของมหาวิทยาลัย และสืบค้นข้อมูลรายการหนังสือ/วารสารจากห้องสมุดมหาวิทยาลัยหรือองค์กรต่างๆ

2. การเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาในด้านต่างๆ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต จำแนกตามเพศ คณะ และระดับการศึกษา

2.1 เปรียบเทียบตามเพศ พบว่าด้านสถานที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารโดยรวมของนักศึกษาเพศชายและเพศหญิงมีพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานที่ต่างๆ แตกต่างกัน โดยเพศชายมีการใช้จากบ้านหรือที่พักอาศัยของตนเอง สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ/ลานเอนกประสงค์ ร้านอินเทอร์เน็ต และสถานที่อื่นๆ ได้แก่ สถานที่ทำงาน บ้านเพื่อน และบ้านญาติมากกว่าเพศหญิง โดยพบว่าเพศหญิงส่วนใหญ่มีการใช้ที่บ้านพักอาศัยของตนเอง รองลงมาคือ ที่อื่นๆ ได้แก่ สถานที่ทำงาน บ้านเพื่อน บ้านญาติ และที่สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งที่ร้านอินเทอร์เน็ต ด้านปริมาณการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารโดยรวมแตกต่างกัน โดยนักศึกษาเพศชายมีปริมาณการใช้สูงกว่านักศึกษาเพศหญิงในด้านการใช้งานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์ ด้านการใช้งานข้อมูลหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ และด้านการใช้สื่อมัลติมีเดีย ด้านการเรียนรู้การใช้โดยรวมไม่แตกต่างกัน ด้านวัตถุประสงค์การใช้โดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบความแตกต่างที่นักศึกษาเพศชายและเพศหญิงมีวัตถุประสงค์ในการสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลแตกต่างกัน โดยนักศึกษาเพศหญิงใช้สืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลมากกว่านักศึกษาชาย

2.2 เปรียบเทียบตามคณะ ด้านสถานที่ใช้พบว่านักศึกษาที่เรียนคณะต่างกันมีพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแตกต่างกันในทุกด้าน ได้แก่ ด้านสถานที่ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ด้านสถานที่ใช้คอมพิวเตอร์เพื่อสืบค้นข้อมูล ด้านสถานที่ใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ต ด้านสถานที่ใช้สื่อมัลติมีเดีย และด้านสถานที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศภายในมหาวิทยาลัย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า 1) นักศึกษาคณะครุศาสตร์มีการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปและมีการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อสืบค้นข้อมูล มีการใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ต และมีการใช้สื่อมัลติมีเดียจากสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ/ลานเอนกประสงค์มากกว่านักศึกษาที่สังกัดคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ และระดับบัณฑิตศึกษา แต่ใช้สื่อมัลติมีเดียน้อยกว่านักศึกษาศาสตรบัณฑิต 2) นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศภายในมหาวิทยาลัยจากห้องคอมพิวเตอร์ของหลักสูตรมากกว่านักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 3) นักศึกษาคณะครุศาสตร์มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศภายในมหาวิทยาลัยจากที่สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ/ลานเอนกประสงค์ มากกว่านักศึกษาที่สังกัดคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ และระดับบัณฑิตศึกษา 4) นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศภายในมหาวิทยาลัยจากที่สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ/ลานเอนกประสงค์น้อยกว่านักศึกษาคณะอื่นๆ

ด้านปริมาณการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาที่เรียนคณะต่างกันมีปริมาณการใช้โดยรวมแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าแตกต่างกัน 4 ด้านคือ ด้านปริมาณการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ด้านปริมาณการใช้ฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์ ด้านปริมาณการใช้ฐานข้อมูลหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ และด้านปริมาณการใช้สื่อมัลติมีเดีย และไม่แตกต่างกัน 1 ด้าน คือ ด้านปริมาณการใช้อินเทอร์เน็ตไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบความแตกต่าง คือ 1) นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีปริมาณการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในภาพรวมสูงกว่านักศึกษาที่สังกัดคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 2) นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีปริมาณการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปมากกว่านักศึกษาที่สังกัดคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 3) นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีปริมาณการใช้ฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์มากกว่านักศึกษาที่สังกัดคณะครุศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และคณะมนุษยศาสตร์ และพบว่านักศึกษาคณะวิทยาการจัดการมีปริมาณการใช้ฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์มากกว่านักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 4) นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์มีปริมาณการใช้ฐานข้อมูลหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มากกว่านักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 5) นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์มีปริมาณการใช้สื่อมัลติมีเดียมากกว่านักศึกษาที่สังกัดคณะครุศาสตร์ นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นักศึกษามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

ด้านการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาที่เรียนคณะต่างกันมีวิธีการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการศึกษาโดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าแตกต่างกัน 3 ด้าน คือ ด้านการเรียนรู้การใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ด้านการเรียนรู้สืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูล และด้านการเรียนรู้ใช้อินเทอร์เน็ต ส่วนด้านการเรียนรู้ใช้สื่อมัลติมีเดียไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบความแตกต่าง คือ 1) นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์มีการเรียนรู้การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปมากกว่านักศึกษาที่สังกัดคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ 2) นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์มีการเรียนรู้จากการสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลมากกว่านักศึกษาที่สังกัดคณะครุศาสตร์ นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา (3) นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์มีการเรียนรู้จากการใช้อินเทอร์เน็ตมากกว่านักศึกษาคณะครุศาสตร์ นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ ซึ่งจากการศึกษา

พบว่าคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ต้องการความช่วยเหลือเพื่อให้สามารถเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้ดีขึ้นมากที่สุด

ด้านวัตถุประสงค์การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาที่เรียนคณะต่างกันมีวัตถุประสงค์การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารโดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าแตกต่างกันในทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบความแตกต่าง คือ 1) นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์มีการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อทำรายงาน/การบ้าน เรียนรู้การใช้งานโปรแกรมหาความรู้เพิ่มเติมให้กับตัวเอง จัดทำเอกสาร/สิ่งพิมพ์ต่างๆ เช่น แผ่นพับ โบรชัวร์ ใช้โปรแกรม Microsoft PowerPoint ในการนำเสนองาน ใช้วาดรูป/ตกแต่งหรือออกแบบงานต่างๆ สร้างเว็บเพจ ใช้วิเคราะห์ตัวเลข จัดทำสถิติต่างๆ และใช้ติดต่อสื่อสารระหว่างกัน มากกว่านักศึกษาคณะครุศาสตร์ นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 2) นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์มีการใช้ฐานข้อมูลเพื่อค้นหารายละเอียดเพิ่มเติมจากที่เรียน ค้นคว้าหาข้อมูลประกอบการศึกษา/ทำรายงาน และเพื่อศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมพูนความรู้ มากกว่านักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และนักศึกษาคณะวิทยาการการจัดการ 3) นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์มีการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อค้นหาข้อมูลความรู้ทั่วไป เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ค้นหาข้อมูลเพื่อศึกษาต่อต่างประเทศ ติดตามกำหนดการและข่าวสารของสถานศึกษา พுகุย/แลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางวิชาการ ถ่ายโอนข้อมูล/ข่าวสารความรู้ทางการศึกษา สืบค้นข้อมูลรายการหนังสือ/วารสารจากห้องสมุดมหาวิทยาลัยหรือองค์กรต่างๆ สืบค้นสารสนเทศระบบออนไลน์ภายในประเทศ สืบค้นสารสนเทศระบบออนไลน์จากต่างประเทศ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่างๆ และเพื่อใช้ระบบบริหารการศึกษาของมหาวิทยาลัย มากกว่านักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และนักศึกษาคณะวิทยาการการจัดการ

2.3 เปรียบเทียบตามระดับการศึกษา ด้านสถานที่ใช้พบว่านักศึกษาระดับปริญญาตรีและนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานที่ต่างๆ ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็น รายด้านพบความแตกต่าง ดังนี้ 1) นักศึกษาระดับปริญญาตรีและนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปโดยรวมแตกต่างกัน โดยนักศึกษาระดับปริญญาตรีมีการใช้ที่สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ/ลานเอนกประสงค์มากกว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา 2) นักศึกษาระดับปริญญาตรีและนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีการใช้สถานที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศภายในมหาวิทยาลัยโดยรวมแตกต่างกัน โดยนักศึกษาระดับปริญญาตรีมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ/ลานเอนกประสงค์มากกว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

ด้านปริมาณการใช้พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีปริมาณการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสูงกว่านักศึกษาระดับปริญญาตรี ด้านปริมาณการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งพบว่า 1) ด้านปริมาณการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปพบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีปริมาณการใช้โปรแกรมด้านการคำนวณ ด้านการจัดการฐานข้อมูล โปรแกรมการพิมพ์แบบตั้งโต๊ะสูงกว่านักศึกษาระดับปริญญาตรี ด้านปริมาณการใช้ฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์พบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีปริมาณการใช้ฐานข้อมูล ABI/Inform Full Text ฐานข้อมูล ACM Digital Library (ThaiLIS) ฐานข้อมูล TDC (ThaiLIS) ฐานข้อมูล Dissertations Full Text (ThaiLIS) ฐานข้อมูล ISI Web of Knowledge (ThaiLIS) ฐานข้อมูล ProQuest PQDT (ThaiLIS) และฐานข้อมูล Springer Link สูงกว่านักศึกษาระดับปริญญาตรี 3) ด้านปริมาณการใช้สื่อมัลติมีเดียพบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีปริมาณการใช้สื่อมัลติมีเดียประเภทสอนภาษาต่างประเทศ สูงกว่านักศึกษาระดับปริญญาตรี

ด้านการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร พบว่าไม่แตกต่างกันในทุกด้าน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีวิธีการเรียนรู้การใช้โปรแกรมสำเร็จรูป การสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูล และการใช้อินเทอร์เน็ตโดยศึกษาจากการอบรมระยะสั้นตามที่หน่วยงานต่างๆ จัดขึ้น และสอบถามการใช้จากเพื่อน/ญาติสูงกว่านักศึกษาระดับปริญญาตรี

ด้านวัตถุประสงค์การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาพบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีวัตถุประสงค์การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมากกว่านักศึกษาระดับปริญญาตรี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า 1) นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีวัตถุประสงค์การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อเรียนรู้การใช้งาน โปรแกรม สร้างเว็บเพจ ใช้วิเคราะห์ตัวเลข และเพื่อจัดทำสถิติต่างๆ สูงกว่านักศึกษาระดับปริญญาตรี 2) นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีวัตถุประสงค์การใช้ค้นคว้าฐานข้อมูลเพื่อค้นหารายละเอียดเพิ่มเติมจากที่เรียน และศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมพูนความรู้ สูงกว่านักศึกษาระดับปริญญาตรี 3) นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีวัตถุประสงค์ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อค้นหาข้อมูลความรู้ทั่วไป เพิ่มเติมพูนความรู้ ค้นหาข้อมูลเพื่อศึกษาต่อต่างประเทศ ถ่ายโอนข้อมูล/ข่าวสารความรู้ทางการศึกษา สืบค้นข้อมูลรายการหนังสือ/วารสารจากห้องสมุดมหาวิทยาลัยหรือองค์กรต่างๆ สืบค้นสารสนเทศระบบออนไลน์ภายในประเทศ และเพื่อสืบค้นสารสนเทศระบบออนไลน์จากต่างประเทศ สูงกว่านักศึกษาระดับปริญญาตรี

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สรุปและอภิปรายผลการเปรียบเทียบจำแนกตามตัวแปรต่างๆ สรุปผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของนักศึกษาจำแนกตามเพศพบว่าด้านสถานที่ใช้โดยรวมของนักศึกษาเพศชายและเพศหญิงมีพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยี

สารสนเทศและการสื่อสารในสถานที่ต่างๆ แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัย โดยเพศชายมีการใช้จากบ้านหรือที่พักอาศัยของตนเอง สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ/ลานเอนกประสงค์ ร้านอินเทอร์เน็ต และสถานที่อื่นๆ มากกว่าเพศหญิง โดยเพศหญิงส่วนใหญ่มีการใช้จากที่บ้านหรือที่พักอาศัยของตนเอง ด้านปริมาณการใช้พบว่านักศึกษาเพศชายมีปริมาณการใช้สูงกว่านักศึกษาเพศหญิง ด้านการเรียนรู้พบว่าไม่แตกต่างกัน เนื่องจากการเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือความโน้มเอียงของพฤติกรรมจากประสบการณ์ที่ผ่านมา ซึ่งทั้งนักศึกษาเพศชายและเพศหญิงต่างก็อยู่ในช่วงของวัยรุ่น และสำเร็จการศึกษาในระดับใกล้เคียงกัน จึงมีผลทำให้เพศชายและเพศหญิงมีความสนใจในการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน (อคุลย์ จาตุรงค์กุล และดลยา จาตุรงค์กุล, 2546: 11-14) ด้านวัตถุประสงค์ที่ใช้พบว่าไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าแตกต่างกัน โดยนักศึกษาเพศหญิงใช้สืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลมากกว่านักศึกษาชาย ซึ่งมีผลจากการศึกษาเป็นจำนวนมากที่แสดงให้เห็นว่าเพศหญิงมีคุณลักษณะบางประการซึ่งแตกต่างไปจากเพศชาย และทำให้การรับรู้ของเพศชายและเพศหญิงแตกต่างกัน กล่าวคือ เพศหญิงจะมีการหยั่งรู้ในเรื่องต่างๆ หรือสิ่งต่างๆ ได้มากกว่าเพศชาย มีความเชื่อในสิ่งที่ปรากฏแก่สายตามากกว่าเพศชาย และจะแสวงหาข้อมูลที่ต้องการทราบมากกว่าเพศชาย (บรรยง โตจินดา, 2542: 288-299) พบว่า นักศึกษาที่เรียนคณะต่างกันมีพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแตกต่างกันในทุกด้าน ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัย โดยนักศึกษาคณะครุศาสตร์มีการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ใช้คอมพิวเตอร์เพื่อสืบค้นข้อมูล ใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ต ใช้สื่อมัลติมีเดีย มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศภายในมหาวิทยาลัยที่สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ/ลานเอนกประสงค์มากกว่านักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา แต่ใช้สื่อมัลติมีเดียน้อยกว่านักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ และพบว่านักศึกษาคณะวิทยาการจัดการมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศภายในมหาวิทยาลัยจากห้องคอมพิวเตอร์ของหลักสูตรมากกว่านักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการมีการจัดการเรียนการสอนที่ศูนย์การศึกษานอกมหาวิทยาลัยด้วย จึงมีการใช้คอมพิวเตอร์ที่ศูนย์การศึกษา โดยพบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศภายในมหาวิทยาลัยจากที่สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ/ลานเอนกประสงค์น้อยกว่านักศึกษาคณะอื่นๆ เนื่องจากนักศึกษาระดับบัณฑิตวิทยาลัยส่วนใหญ่มีการประกอบอาชีพและมีหน้าที่การงานที่ต้องรับผิดชอบ จึงใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่สถานที่ทำงานของตนเองเป็นหลัก สำหรับด้านปริมาณการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาที่เรียนคณะต่างกันมีปริมาณการใช้โดยรวมแตกต่างกัน คือ ด้านปริมาณการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ด้านปริมาณการใช้ฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์ ด้านปริมาณการใช้ฐานข้อมูลหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ และด้าน

ปริมาณการใช้สื่อมัลติมีเดีย และไม่แตกต่างกัน 1 ด้าน คือ ด้านปริมาณการใช้อินเทอร์เน็ต เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบความแตกต่างคือ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีปริมาณการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในภาพรวมสูงกว่านักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยพบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีปริมาณการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์ มากกว่านักศึกษาคณะครุศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะวิทยาการจัดการ และคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และพบว่านักศึกษาคณะวิทยาการจัดการมีปริมาณการใช้ฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์มากกว่านักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ นักศึกษาที่สังกัดคณะพยาบาลศาสตร์มีปริมาณการใช้ฐานข้อมูลหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ และมีปริมาณการใช้สื่อมัลติมีเดียมากกว่านักศึกษาคณะครุศาสตร์ นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สอดคล้องกับนิระชา สืบสายอำไพ (2546: 48) ที่กล่าวว่า การรับรู้มักมีความแตกต่างกันอันเกิดจากประสบการณ์และภูมิหลัง จึงมีผลต่อพฤติกรรมที่แตกต่างกัน ถึงแม้ว่าการรับรู้จะได้รับอิทธิพลจากการรับรู้ข้อเท็จจริง แต่บุคคลอาจมองสิ่งเดียวกันแต่มีการรับรู้ที่แตกต่างกันได้ เพราะว่าพฤติกรรมที่เกิดจากการรับรู้ของบุคคลมีความสำคัญมากกว่าข้อเท็จจริง จึงทำให้นักศึกษาที่สังกัดต่างคณะกัน มีสาขาวิชาที่แตกต่างกัน จึงมีพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแตกต่างกัน อันส่งผลให้ด้านการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาที่เรียนคณะต่างกันมีวิธีการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการศึกษาโดยรวมแตกต่างกัน โดยพบว่านักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์มีการเรียนรู้การใช้โปรแกรมสำเร็จรูป การสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูล มีการเรียนรู้จากการใช้อินเทอร์เน็ต มากกว่านักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ คณะครุศาสตร์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากผลการสอบเข้ามหาวิทยาลัยและผลการเรียนของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์มีระดับคะแนนสูงกว่าคณะอื่น ประกอบการลักษณะการเรียนด้านพยาบาลศาสตร์ที่ต้องมีความขยันและใฝ่หาความรู้ในทุกด้านจึงทำให้มีการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสูงกว่าคณะอื่น อันส่งผลต่อด้านวัตถุประสงค์การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาที่เรียนคณะต่างกัน มีวัตถุประสงค์การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารโดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าแตกต่างกันในทุกด้าน โดยนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์มีการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อทำรายงาน/การบ้าน เรียนรู้การใช้งานโปรแกรม หาความรู้เพิ่มเติมให้กับตัวเอง จัดทำเอกสาร/สิ่งพิมพ์ต่างๆ เช่น แผ่นพับ โบรชัวร์ ใช้โปรแกรม Microsoft PowerPoint ในการนำเสนองาน ใช้อวตาร/ตกแต่งหรือออกแบบงานต่างๆ สร้างเว็บเพจ ใช้วิเคราะห์ตัวเลข จัดทำสถิติต่างๆ และใช้

ติดต่อสื่อสารระหว่างกัน มากกว่านักศึกษาคณะครุศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีการใช้ฐานข้อมูลเพื่อค้นหารายละเอียดเพิ่มเติมจากที่เรียน ค้นคว้าหาข้อมูลประกอบการศึกษา/ทำรายงาน และเพื่อศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเพิ่มพูนความรู้ มากกว่านักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และคณะวิทยาการจัดการ มีการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อค้นหาข้อมูลความรู้ทั่วไปเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ค้นหาข้อมูลเพื่อศึกษาต่อต่างประเทศ ติดตามกำหนดการและข่าวสารของสถานศึกษา พுகุญ/แลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางวิชาการ ถ่ายโอนข้อมูล/ข่าวสารความรู้ทางการศึกษา สืบค้นข้อมูลรายการหนังสือ/วารสารจากห้องสมุดมหาวิทยาลัยหรือองค์กรต่างๆ สืบค้นสารสนเทศระบบออนไลน์ภายในประเทศ สืบค้นสารสนเทศระบบออนไลน์จากต่างประเทศ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่างๆ และเพื่อใช้ระบบบริหารการศึกษาของมหาวิทยาลัย มากกว่านักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และคณะวิทยาการจัดการ

พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีและนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานที่ต่างๆ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัย แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า 1) นักศึกษาระดับปริญญาตรีมีการใช้ที่สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ/ลานเอนกประสงค์มากกว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เนื่องจากนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่สถานที่ทำงานของตนเอง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศนั้น ในปัจจุบันทุกหน่วยงานทั้งภาคเอกชนหรือราชการต่างให้ความสนใจและนำมาใช้งานอย่างแพร่หลาย อาทิ การใช้งานทางด้านประมวลผลทางสถิติที่ซับซ้อนและทำซ้ำๆ เป็นจำนวนมาก การจัดทำรายงานและเอกสารต่างๆ ในสำนักงาน (วสันต์ เชื้อมทอง, 2543: 22) 2) ด้านปริมาณการใช้พบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีปริมาณการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสูงกว่านักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยมีปริมาณการใช้โปรแกรมด้านการคำนวณ ด้านการจัดการฐานข้อมูล โปรแกรมการพิมพ์แบบตั้งโต๊ะ ด้านปริมาณการใช้ฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์ ปริมาณการใช้ฐานข้อมูล ABI/Inform Full Text ฐานข้อมูล ACM Digital Library (ThaiLIS) ฐานข้อมูล TDC (ThaiLIS) ฐานข้อมูล Dissertations Full Text (ThaiLIS) ฐานข้อมูล ISI Web of Knowledge (ThaiLIS) ฐานข้อมูล ProQuest PQDT (ThaiLIS) และฐานข้อมูล Springer Link ด้านปริมาณการใช้สื่อมัลติมีเดียประเภทสอนภาษาต่างประเทศ สูงกว่านักศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนด้านการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาระดับปริญญาตรีและนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารไม่แตกต่างกัน ด้านวัตถุประสงค์การใช้ พบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีวัตถุประสงค์การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมากกว่านักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อเรียนรู้การใช้งาน

โปรแกรม สร้างเว็บเพจ ใช้วิเคราะห์ตัวเลข และเพื่อจัดทำสถิติต่างๆ มีวัตถุประสงค์การใช้ค้นคว้า
ฐานข้อมูลเพื่อค้นหารายละเอียดเพิ่มเติมจากที่เรียน และศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเพิ่มพูนความรู้ มี
วัตถุประสงค์การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อค้นหาข้อมูลความรู้ทั่วไป เพิ่มพูนความรู้ ค้นหาข้อมูลเพื่อ
ศึกษาต่อต่างประเทศ ถ่ายโอนข้อมูล/ข่าวสารความรู้ทางการศึกษา สืบค้นข้อมูลรายการหนังสือ/
วารสารจากห้องสมุดมหาวิทยาลัยหรือองค์กรต่างๆ สืบค้นสารสนเทศระบบออนไลน์
ภายในประเทศ และเพื่อสืบค้นสารสนเทศระบบออนไลน์จากต่างประเทศ สูงกว่านักศึกษาระดับ
ปริญญาตรี ทั้งนี้เนื่องจากในส่วนที่เป็นคุณลักษณะส่วนตัวของแต่ละคนนั้น มีปัจจัยหลายประการที่มี
อิทธิพลต่อการรับรู้ เช่น เพศ ประสบการณ์ บุคลิกภาพ แรงจูงใจ ความสนใจ ความคาดหวัง และ
อุปนิสัย เป็นต้น (นิระชา สืบสายอำไพ, 2546: 50-51)

ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงาน

1. ข้อเสนอแนะในระดับปฏิบัติการ จากการวิจัยพบว่าแม้ว่านักศึกษาส่วนใหญ่จะมี
ประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์ก่อนเข้าศึกษาที่มหาวิทยาลัย แต่ควรให้การศึกษาด้านการใช้
โปรแกรมสำเร็จรูปที่จำเป็น เพื่อให้ นักศึกษาสามารถใช้ประโยชน์ด้านการพิมพ์รายงาน และการ
สืบค้นข้อมูล และให้การศึกษาวิธีการในการบำรุงรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊กส์ เนื่องจาก
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตมีนโยบายในการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศสนับสนุนการเรียนแก่นัก
ศึกษาภาคปกติ และจากผลการวิจัยพบว่านักศึกษายังขาดความรู้ความชำนาญในการใช้
และอาจทำให้ไม่สามารถใช้งาน ได้เต็มศักยภาพ โดยควรจัดหลักสูตรอบรมการใช้คอมพิวเตอร์
เบื้องต้นแก่นักศึกษากลุ่มนี้ และเนื่องจากเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีการพัฒนาอย่าง
รวดเร็วในทุกภาคส่วนของสังคม จึงควรให้ความสำคัญต่อการจัดตั้งชมรม/กิจกรรม/นิทรรศการ
เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกัน
ของนักศึกษา และส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้
ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน

2 ข้อเสนอแนะในระดับนโยบาย จากผลการวิจัยพบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่
เป็นบุคคลที่ประกอบอาชีพแล้ว มีภาระและมีเวลาค่อนข้างน้อย จึงควรให้ความสำคัญด้านการ
ติดต่อสื่อสารกับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของมหาวิทยาลัยเป็น
ช่องทางในการประชาสัมพันธ์ข่าวสารระหว่างมหาวิทยาลัยกับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา รวมทั้ง
สนับสนุนให้มีประสบการณ์ในการศึกษาค้นคว้าวิจัยในระดับสูงจากฐานข้อมูลทั้งภายในและ
ภายนอกมหาวิทยาลัย และควรจัดการให้ความรู้ด้านโปรแกรมสำเร็จรูปที่นักศึกษาระดับ
บัณฑิตศึกษาต้องใช้ประกอบการศึกษาในแต่ละสาขาวิชา พร้อมทั้งจัดเตรียมสถานที่ให้บริการด้าน

อุปกรณ์ที่ใช้กับเครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊กส์ อันได้แก่ ปลั๊กต่อสายไฟ และเพิ่มเติมการให้บริการในการจัดซ่อมคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊กส์ให้มีบริการที่รวดเร็วขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้เป็นประโยชน์อย่างต่อเนื่องสำหรับนักศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่น่าสนใจและมีความประสงค์ที่จะทำการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาให้ละเอียดและกว้างขวางยิ่งขึ้น เช่น การศึกษาปัจจัยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษา การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การศึกษาพฤติกรรมการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนักเรียน/นักศึกษา การศึกษาสภาพปัญหาการนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ความต้องการจำเป็นในการนำคอมพิวเตอร์แบบพกพามาใช้ในการเรียนการสอน เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

วรัท พุกษากุลนันท์. (9 ตุลาคม 2550). การเรียนการสอนผ่านเว็บ (Web-Base Instruction) กับการเรียนรู้การสอนยุคใหม่. จำนวน 1 หน้า. แหล่งที่มา URL:

[http://www.edtechno.com/1/index.php?option=com_content&task=view&id=25&Itemid=33&P](http://www.edtechno.com/1/index.php?option=com_content&task=view&id=25&Itemid=33&PHPSESSID=0e7ba15e317815f7f8bbf1d83cd0b7c1)
[HPSESSID=0e7ba15e317815f7f8bbf1d83cd0b7c1.](http://www.edtechno.com/1/index.php?option=com_content&task=view&id=25&Itemid=33&P)

ศิริโรจน์ ผลพันธิน. (2548). วิสัยทัศน์และแนวทางการบริหารราชการของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

สวนดุสิต (พ.ศ.2548-2551). กรุงเทพฯ: โครงการศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

ศิริชัย กาญจนวาสิ และคณะ. (2544). การเลือกใช้สถิติที่เหมาะสมสำหรับการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 4.

กรุงเทพฯ: บุญศิริการพิมพ์.

อคุลย์ จาตุรงค์กุล และคลยา จาตุรงค์กุล. (2546). การตลาดบริการ: Principles of Service Marketing and Management. กรุงเทพฯ: เพียร์สัน เอ็ดดูเคชั่น อินโดไชน่า.

บรรจง โตจินดา. (2542). องค์ประกอบการจัดการ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์รวมสาส์น.

นิระชา สืบสายอำไพ. (2546). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจและความพึงพอใจในการใช้เทคโนโลยี

สารสนเทศของบุคลากรสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์-มหาบัณฑิต. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

วสันต์ เชื้อมทอง. (2543). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของนายทหารนักเรียน หลักสูตรหลักประจำ

ชุดที่ 73-74 และ 75 ที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนเสนาธิการทหารบก. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.